

2. KONTAKTI

Koiralle on mahdotonta opettaa tottelevaisuutta, jollei se ole kiinnostunut omistajastaan. Kontakti on siis kaiken onnistuneen opetuksen perusta. Kontaktia luodaan tekemällä kaikkea kivaa yhdessä koiran kanssa, voidaan harjoitella esimerkiksi istumista, maahanmenoa ja temppuja. Hetken perästä koira oppii itsekin ottamaan kontaktia katsahtamalla omistajaansa tai koskettamalla häntä. Ohjaajan täytyy myös palkita kontaktin ottaminen tekemisellä ja kehuilla, jotta koira oppisi kerjäämään huomiota. Saadaksesen pennun mielenkiinnon itseensä ohjaajan täytyy olla kiinnostava ja kekseliäs. Voit esimerkiksi ottaa pallon mukaasi lenkille ja leikkiä pallolla pennun kanssa aina silloin tällöin kulkiessasi. Kun sinulla on hyvä kontakti koiraasi, on sinulla pian myös tottelevainen koira. Kontaktia lisääviä eleitä ovat muun muassa koiran suupielten hyväily ja hännänjuuresta rapsuttelu.

2.1 KATSEKONTAKTI

Katsekontakti on erittäin hyödyllinen taito, mutta se ei ole luontaista koiralle. Niinpä sitä tulisi harjoitella erikseen. Katsekontaktia on aikanaan hyvä käyttää luvan pyytämiseen, oli sitten kyse ulos ovesta lähtemisestä, ruoan syömisestä tai vaikkapa agilityradalle menosta.

Tee ensin harjoitukset kotona ja saadessasi ne onnistumaan siellä, voit siirtyä myös muualle harjoittelemaan. Ota namipala nyrkkiisi ja anna pennun haistella sitä. Kun se jossain vaiheessa koetettuaan mahdollista istua, mennä maahan, hyppiä ja kieriä, irrottaa kuononsa namipalasta ja vahingossa katsahtaa sinua, kehu sitä "Hyvä"-sanalla (tai käytä naksutinta) ja anna sen jälkeen namipala. Yritä sen jälkeen samaa asiaa uudestaan ja palkkaa taas ohikiitävästä silmähdyksestä sinua kohti.

Video harjoituksen havainnollistamiseksi:

http://www.youtube.com/watch?v=f_GSAMzWb1M

Kun pentu on jo oppinut ottamaan itsenäisesti kontaktia istuessasi pennun edessä, voit lisätä harjoitukseen käskysanan ("katso" tai pennun nimi):

http://www.youtube.com/watch?v=tHTmFtU3_0

Muista edelleen palkita pentu joka kerta harjoituksen onnistuttua!

Hetken päästä se osaa ottaa katsekontaktin omatoimisesti lähellä ollessasi. Kehu sitä aina sen tullessa tapittamaan sinua silmiin. Katsekontakti-harjoituksia voi alkaa myös vaikeuttaa hiljalleen. Älä kuitenkaan siirry seuraavaan vaiheeseen, ennen kuin pentu varmasti osaa edellisen harjoituksen.

Pennun tulisi osata pitää **katsekontaktia** ohjaajaan myös ollessaan **seisovan ohjaajan edessä**. Taas pentua palkataan namilla onnistuneesta katsekontaktista. Harjoitusta voi vaikeuttaa pitämällä namikättä sivulla ja odottamalla, että pentu silti katsoo ohjaajaa silmiin. Vielä vaikeampi harjoitus olisi se, että ohjaaja liikuttaa kättä, mutta pennun pitäisi silti katsella ohjaajaa silmiin.
http://www.youtube.com/watch?v=JfRnA4Ey_3Q

TOKOa ajatellen **katsekontaktin ottaminen perusasennossa** on tosi tärkeä taito. Pennun istuessa perusasennossa voidaan pyytää sitä katsomaan silmiin ja taas palkka paikallaan istumisesta silmiin katsoen. Jos pohjatyöt sekä perusasentoon tulemisen, paikallaolon että katsekontaktin suhteen on tehty hyvin, on tämä lasten leikkiä :)
<http://www.youtube.com/watch?v=SQWhmhYdKns>

Vielä vaikeampi harjoitus on ottaa **katsekontakti ohjaajan kävellessä**. Tässä ohjaaja liikkuu eteenpäin ja houkuttelee pennun mukaansa. Kun pentu seuraa kivasti sanotaan "katso" ja palkataan pentu sen katsoessa ohjaajaa silmiin. Tätä kannattaa harjoitella myös lenkillä.
<http://www.youtube.com/watch?v=WuAVqTuw3rc>

Kontaktiharjoituksista ja pennun koulutuksesta löytyy hyvä linkki Tending-bordercollieden sivustolta: <http://www.tending.info/koulutus.html>

Seuraavat yhteydenpito-harjoitukset parantavat kontaktia ja opettavat koiran seuraamaan liikkeitäsi.

2.2. YHTEYDENPITO METSÄLENKILLÄ

Spanieli on alkuperäiseltä käyttötarkoitukseltaan ylösajava ja noutava lintukoira. Ylösajavan koiran perusedellytyksiin kuuluu se, ettei se koskaan erkane kauemmaksi kuin 35 metrin päähän ohjaajastaan. Nuoren koiran kanssa tulisi pyrkiä siihen, että se kulkisi korkeintaan noin 5-10 metrin päässä omistajastaan. Jos metsästystilanteessa spanieli karkottaa linnut haulikon kantaman ulkopuolelta, on siitä enemmän haittaa kuin hyötyä. Myös taipumuskokeessa testataan yhteydenpitoa ja metsässä kulkemista. Vaikka et haluaisikaan kouluttaa koirastasi metsästyskoiraa vaan "ainoastaan" mukavan seurakoiran on sen silti tärkeätä oppia pysymään lähelläsi metsälenkeilläkin. Tavoitteena onkin spanieli, joka pitää hyvin yhteyttä omistajaansa, seuraa tämän liikkeitä ja kulkee itse omistajansa mukana. Valitettavan usein asia on päinvastoin: koira kulkee horisontissa ohjaajan huudella koiransa perään kertoen samalla olinpaikkansa ja näin opettaa tahtomattaan koiransa kulkemaan omia polkujaan.

Tässä harjoituksessa onnistunut paikan valinta on erittäin tärkeätä. Sinun tulisi lähteä koiralle vieraaseen metsään, jossa se on paikan vierauden takia hieman epävarma eikä uskalla lähteä kauas luotasi. Myöskään puisto tai pelto ei sovi tämän harjoituksen pitopaikaksi, koska koira näkee kauas ja uskaltaa lähteä turhan pitkälle. Huomioon tulisi ottaa se, ettei metsässä saisi olla paljon riistaa eikä muita koiria tai ihmisiä lenkkeilemässä.

Päästä koira irti ja lähde kulkemaan sen kanssa. Jos koira juoksee edelläsi lisää koko ajan etäisyyttä, pysähdy ja anna koiralle jokin merkki sanomalla esimerkiksi sen nimi. Jos ja kun koira katsoo sinuun päin, lähde kulkemaan päinvastaiseen suuntaan kuin äsken. Nyt koira varmasti lähtee perääsi ja suhahtaa ohitsesi. Tällä kertaa lähdet takaisin päinvastaiseen suuntaan puhumatta mitään. Hetken päästä koirasi pitäisi huomata tämä, jolloin se ei enää juokse ohitsesi yhtä kovalla vauhdilla. Seuraavaksi muutatkin kulkusuuntaasi 90 astetta vasemmalle tai oikealle. On varmaa, että koira tämän havaittuaan muuttaa myös suuntaa. Kun koira taas on ohittanut sinut, muutat uudelleen suuntaa 90 astetta. Koira todennäköisesti toistaa äskeisen ja jatkatte edelleen matkaa risteillen yhdessä metsässä. Hiljalleen koira oppii pitämään huolta siitä, että se kulkee mukana ja seuraamaan liikkumistasi silmäkulmastaan.

Jos sinulla on koira, joka kulkee pelokkaana jalkojesi juuressa metsässä, on sitä puolestaan innostettava ja rohkaistava tutkimaan metsää. Jos jokin kanto tai kaatunut puu pelottaa lemmikkiäsi, voitte mennä yhdessä tutkimaan sitä ja voit näyttää ettei ole mitään pelättävää.

(Muista kuitenkin harjoitusta toteuttaessasi ottaa huomioon Metsästyslain säädökset ja kaupungin järjestyssäännöt.)

2.3. TALUTTIMESSA KULKEMINEN

Aluksi pentua totutetaan vain kaulapantaan kaulassa. Pian voidaan laittaa myös remmi kiinni ja kulkea ensimmäisten harjoitusten ajan pennun perässä sen kulkiessa mihin sattuu. Vasta sen totuttua taluttimen tuntuun kaulassa, voidaan alkaa harjoitella kauniisti taluttimessa kulkemista seuraavan ohjeen mukaan.

Koiran tulisi pitää yhteyttä ohjaajaansa niin irti ollessaan kuin taluttimessa kulkiessaan. Se saa toki remmissäkin ollessaan haistella ja tutkia ympäristöään, mutta ei kuitenkaan vetää ja tempoa. Koiralla tulisi olla tätä harjoitusta varten kiristytvä tai puolikiristytvä panta ja metrin, parin mittainen talutin. Tarkoitus on opettaa koiralle yhteydenpitoa ja saada se itse tajuamaan, mikä on oikein ja kannattavaa.

Pennun kanssa aloitetaan tämäkin harjoittelu sisällä ja vasta sen jälkeen siirrytään kotipihaan ja sen jälkeen vaikeampiin paikkoihin. Kun koira pyrkii edellesi kiristäen talutinta, pysähdyt terävästi. Kun pentu katsahtaa sinuun ja lopettaa vetämisen, kehu

sitä ja palkkaa se namilla tai leikillä. Joka kerta kun koira vetää, pysähdyt paikallasi nopeasti. Jos pentu ottaa omatoimisesti sinuun kontaktia eikä hakeudukaan vetämään edellesi, palkkaa se jo hyvästä työstä.

Tämä harjoitus ei siis todellakaan ole seuraamisharjoittelua, vaan tarkoitus on pelkästään opettaa koira kulkemaan kauniisti taluttimessa. Pennulle on kuitenkin helppo samaan aikaan alkaa opettaa seuraamista niin, että joka kerran (oli sitten taluttimessa tai vapaana) kun se sattuu kulkemaan kauniisti vasemmalla puolellasi ja katsoo sinuun, kehu sitä ja palkitset sen välittömästi. Toisin sanoen aluksi askeleenkin matka on palkittava suoritus. Tähän ei kuitenkaan liitetä käskysanaa, vaan koira seuraa sinua omasta tahdostaan, jos seuraa, ja palkinto tulee aina oikeasta suorituksesta. Myöhemmin, kun koira on oppinut seuraamaan sinua kauniisti, voit sanoa sille käskysanan SEURAA, kun se kulkee kauniisti vasemmalla puolellasi ja kehu sitä sitten oikeasta suorituksesta kuten ennenkin ja vapauttaa sen muutaman askeleen jälkeen.